

**Skupština Crne Gore
Parlamentarni institut
Istraživački centar**

Istraživački rad:

**Način sprovođenja prinudnog izvršenja na zaradi, penziji i drugim
stalnim primanjima izvršnog dužnika - zakonska rješenja u Hrvatskoj
i Srbiji**

Podgorica, mart 2015. godine

Broj: 02/2015

Klas. br: 00-52/15-

Datum: mart 2015. godine

Pripremio: Istraživački centar – Parlamentarni institut

**Stavovi izrečeni u tekstu ne predstavljaju zvaničan stav Skupštine Crne Gore*

SADRŽAJ

UVOD	3
1. HRVATSKA	6
1.1 Opšta pravila u vezi sa izvršenjem	6
1.2 Izvršenje radi naplate novčanih potraživanja	7
1.2.1 Izvršenje kada pravo na izdržavanje ima više osoba	8
1.2.2 Zapljena računa izvršnog dužnika.....	8
1.2.3 Sprovođenje izvršenja	8
1.2.4 Postupak izvršenja osnove za plaćanje	9
1.2.5 Postupak izvršenja osnove za plaćanje na oročenim novčanim sredstvima	10
1.3 Izuzimanje od izvršenja na osnovu potraživanja izvršnog dužnika	10
1.4 Ograničenje izvršenja na osnovu potraživanja izvršnog dužnika	11
2. SRBIJA	12
2.1 Opšta pravila u vezi sa izvršenjem	13
2.1.1 Sredstva i predmeti izvršenja.....	14
2.1.2. Odluke	14
2.2 Izvršenje radi naplate novčanog potraživanja.....	15
2.2.1 Izvršenje na zaradi i drugim stalnim novčanim primanjima	15
2.3 Izuzimanje od izvršenja na osnovu potraživanja izvršnog dužnika	16
2.4 Ograničenje izvršenja na osnovu potraživanja izvršnog dužnika	17
IZVORI INFORMACIJA	18

UVOD

U Crnoj Gori, Zakon o izvršenju i obezbjeđenju¹ uređuje postupak prinudnog ostvarivanja potraživanja na osnovu domaće ili strane izvršne ili vjerodostojne isprave i obezbjeđenja potraživanja. U postupku izvršenja i postupku obezbjeđenja rješenja i zaključke donose sud i javni izvršitelj. Izvršenje radi ostvarivanja novčanog potraživanja i obezbjeđenja takvog potraživanja određuje se i sprovodi u obimu koji je potreban za namirenje, odnosno obezbjeđenje tog potraživanja.

Pod prinudnom naplatom u Crnoj Gori podrazumijeva se zakonska obaveza i ovlašćenje Centralne banke Crne Gore da sa svih računa dužnika na kojima dužnik-klijent banke ima sredstva, po sili zakona izvrši plaćanje obaveze navedene u osnovi za prinudnu naplatu u korist računa povjerioca, prema vremenu prijema tog osnova za prinudnu naplatu. Dužnici nad kojima se sprovodi prinudna naplata mogu biti pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost i imaju otvorene račune kod banaka, kao i banke i drugi subjekti za koje je zakonom propisano da se obračunski račun vodi kod Centralne banke Crne Gore.²

U pogledu izvršenja na zaradi i drugim stalnim novčanim primanjima, Zakon predviđa da se rješenjem o izvršenju na zaradi određuje zabrana na određenom dijelu zarade i nalaže se državnom organu, pravnom licu ili drugom poslodavcu koji izvršnom dužniku isplaćuje zaradu da novčani iznos za koji je određeno to izvršenje isplati, odnosno isplaćuje izvršnom povjeriocu. Poslodavac je dužan da iznos za koji je određeno izvršenje uplaćuje na račun javnog izvršitelja koji je u obavezi da u roku od jednog dana prenese ta sredstva na račun izvršnog povjerioca. Zaradu čine sva primanja zaposlenog po osnovu rada. Rješenje o izvršenju na zaradi odnosi se i na povećanje zarade koje nastane poslije dostavljanja rješenja o izvršenju.

U primanja izvršnog dužnika koja su izuzeta od mogućnosti izvršenja po osnovu novčanih potraživanja, shodno odredbama crnogorskog zakona, spadaju: primanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale usljed oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usljed smrti davaoca izdržavanja; primanja po osnovu naknade zbog tjelesnog oštećenja u skladu sa propisima o invalidskom osiguranju; primanja po osnovu socijalne pomoći; primanja po osnovu privremene nezaposlenosti; primanja po osnovu dodatka na djecu; primanja po osnovu stipendije i pomoći učenicima i studentima; naknada za rad osuđenom licu koje se nalazi na izdržavanju kazne zatvora osim za potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, kao i za potraživanje naknade štete prouzrokovane krivičnim djelom osuđenog lica; druga potraživanja čiji je prenos zabranjen zakonom.

Takođe, izvršenja na određenim primanjima izvršnog dužnika u Crnoj Gori mogu biti ograničena u određenom procentu. U tom kontekstu, izvršenje na zaradi i penziji, kao i naknadi umjesto zarade može biti određeno i sprovedeno do iznosa od jedne polovine tih

¹ Zakon o izvršenju i obezbjeđenju (Sl. list Crne Gore, br. 36/11, 28/14)

² Internet stranice Centralne banke Crne Gore

http://www.cbmn.org/index.php?mn1=platni_promet&mn2=prinudna_naplata (17.3.2015)

primanja. Na minimalnoj zaradi koju izvršni dužnik prima u skladu sa zakonom izvršenje se može sprovesti do iznosa od jedne trećine te zarade.³

U cilju prikupljanja podataka o zakonskim rješenjima Hrvatske i Srbije u vezi sa načinom sprovođenja prinudnog izvršenja na zaradama, penzijama i drugim stalnim novčanim primanjima izvršnog dužnika, vjerodostojnim ispravama, izuzimanjem određenih primanja od izvršenja na osnovu novčanog potraživanja izvršnog dužnika, te procentom ograničenja izvršenja na određenim primanjima, Istraživački centar u nastavku dokumenta predstavio je važeće zakonodavstvo dvaju zemalja, koje je predmet ovog istraživačkog rada.

Prema prikupljenim podacima, u Srbiji i Hrvatskoj izvršenje na zaradi, penziji i drugim novčanim primanjima izvršnog dužnika sprovodi se na osnovu rješenja kojim se zahtijeva od poslodavca koji isplaćuje zaradu izvršnom dužniku da novčani iznos, za koji je određeno izvršenje, plati izvršnom povjeriocu.

Kada je u pitanju izuzimanje od izvršenja na osnovu novčanih potraživanja izvršnog dužnika, u Srbiji postoji identično zakonsko rješenje kao i u Crnoj Gori, dok je u Hrvatskoj broj izuzetaka od izvršenja veći i uključuje porodijske i roditeljske naknade, primanja po osnovu odlikovanja i priznanja, naknade za saniranje posljedica štete od katastrofa i elementarnih nepogoda, naknade troškova sa službeno putovanje i sl.

Izvršenje na primanjima u Srbiji i Hrvatskoj može biti ograničeno u određenom iznosu. U Hrvatskoj ograničenje iznosi dvije trećine prosječne neto zarade, ukoliko se izvršenje sprovodi na zaradi dužnika i jedna polovina prosječne neto zarade, ukoliko se izvršenje sprovodi radi naplate po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja. U Srbiji ograničenje na minimalnoj zaradi može biti sprovedeno u iznosu od jedne polovine zarade, a ograničenje na zaradi do dvije trećine zarade.

U nastavku slijede zakonska rješenja u vezi sa predmetom ovog istraživačkog rada u Hrvatskoj i Srbiji.

³ Izvršenje na primanju ratnih i mirnodopskih vojnih invalida po osnovu invalidnine, ortopedskog dodatka i invalidskog dodatka može se sprovesti samo za potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale usljed oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usljed smrti davaoca izdržavanja, i to do iznosa od jedne polovine tog primanja. Izvršenje na primanju po osnovu novčane rente, doživotne rente, ugovora o doživotnom izdržavanju, kao i na primanju po osnovu ugovora o osiguranju života, može se sprovesti samo na dijelu koji prelazi najviši iznos primanja stalne socijalne pomoći.

1. HRVATSKA

U Hrvatskoj se Zakonom o izvršenju⁴ uređuje postupak na osnovu kojeg sudovi i notari sprovode prinudno ostvarivanje potraživanja po osnovu izvršnih i vjerodostojnih isprava (postupak izvršenja) te postupak na osnovu kojeg sudovi i notari sprovode obezbjeđenje potraživanja (postupak obezbjeđenja), ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno. Ovim se Zakonom uređuju i materijalno pravni odnosi koji se zasnivaju na temelju postupaka izvršenja i postupaka obezbjeđenja. Osim toga, Zakon o sprovođenju izvršenja na novčanim sredstvima⁵ uređuje sprovođenje izvršenja na novčanim sredstvima, uključujući i vođenje evidencije redosljeda osnova za plaćanje, postupanje u slučaju nedostatka novčanih sredstava za sprovođenje izvršenja, postupanje poslovnog subjekta (pravnog ili fizičkog lica) u uslovima blokade njegovog računa, vođenje Jedinственог регистра računa⁶ te nadzor nad sprovođenjem ovog Zakona. U skladu sa ovim Zakonom izvršenje na novčanim sredstvima sprovode Finansijska agencija⁷, Hrvatska narodna banka i banke.

1.1 Opšta pravila u vezi sa izvršenjem

Zakon o izvršenju Republike Hrvatske predviđa da sud može odrediti izvršenje samo na osnovu izvršne ili vjerodostojne isprave.

Vjerodostojnom ispravom, u smislu pomenutog Zakona, smatra se račun, mjenica i ček sa protestom i povratnim računima kada je to potrebno za zasnivanje potraživanja, javna isprava, izvod iz poslovnih knjiga, po zakonu ovjerena privatna isprava te isprava koja se u skladu sa posebnim propisima smatra javnom ispravom. Računom se smatra i obračun kamata. Vjerodostojna isprava podobna je za izvršenje ako su u njoj naznačeni izvršni povjerilac i izvršni dužnik, kao i predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja novčane obaveze. Međutim, osim prethodno navedenih podataka, račun fizičkog lica koje ne obavlja registrovanu djelatnost mora sadržati upozorenje dužniku da, u slučaju neispunjenja dospjele novčane obaveze, izvršni povjerilac može zatražiti određivanje izvršenja na osnovu vjerodostojne isprave. Kada se iz vjerodostojne isprave ne vidi dospjelost potraživanja, izvršenje se određuje ako je izvršni povjerilac u predlogu za izvršenje naveo datum i dan dospjelosti potraživanja.

⁴ Ovršni zakon (NN 112/12, 25/13, 93/14) <http://www.zakon.hr/z/74/Ovr%C5%A1ni-zakon> (pristupljeno 13.03.2015)

⁵ Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/10, 112/12) <http://www.zakon.hr/z/346/Zakon-o-provedbi-ovrhe-na-nov%C4%8Danim-sredstvima> (pristupljeno 13.03.2015)

⁶ Jedinствени регистар računa (JRR) je elektronska baza podataka o računima, koju vodi Finansijska agencija za sprovođenje izvršenja na novčanim sredstvima, Fina. Sadrži podatke o računima svih poslovnih subjekata, uključujući i račune Hrvatske narodne banke i banaka, štedionica i kreditnih unija, jedinica lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave, te, po prvi put, i o računima građana, otvorenih u bankama koje posluju u RH. Osim podataka o računima, u JRR-u se evidentiraju i podaci o postojanju oročenih novčanih sredstava, ugovorima o stambenoj štednji i depozitima u kreditnim unijama.

⁷ Finansijska agencija je pravno lice za sprovođenje prinudne naplate u skladu sa odredbama Zakona o izvršenju i Zakona o sprovođenju izvršenja na novčanim sredstvima. Fina je finansijska agencija koja sprovodi izvršenje na novčanim sredstvima poslovnih subjekata i građana u Hrvatskoj <http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=896> (pristupljeno 13.03.2015)

Pod *izvršnom ispravom* podrazumijeva se: izvršna sudska odluka i izvršno sudsko poravnanje; izvršno poravnanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje parnični postupak; izvršna odluka arbitražnog suda; izvršna odluka donesena u upravnom postupku i izvršno poravnanje sklopljeno u upravnom postupku ako glase na ispunjenje novčane obaveze, ako zakonom nije drugačije određeno; izvršna odluka notara i izvršna notarska isprava; poravnanje sklopljeno u postupku pred sudovima časti pri komorama u Republici Hrvatskoj, te poravnanje sklopljeno u postupku pomirenja u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje postupak pomirenja; druga isprava koja je zakonom određena kao izvršna isprava.

Osim toga, Zakon o izvršenju predviđa da, kada predlaže sprovođenje izvršenja radi naplate novčanih potraživanja po osnovi radnog odnosa koja je utvrđena u bruto iznosu, izvršitelj je ovlašćen da na osnovu izvještaja obračuna dospjele, a neisplaćene zarade, kao izvršne isprave, traži izvršenje radi naplate ukupno utvrđenog iznosa.

1.2 Izvršenje radi naplate novčanih potraživanja

Zakon o izvršenju Republike Hrvatske predviđa da se izvršenje na novčanim potraživanjima sprovodi zapljenom i prenosom, osim u pojedinim slučajevima. Predlogom za izvršenje može se zahtijevati da se odredi samo zapljena novčanog potraživanja, ali u tom slučaju izvršitelj⁸ je dužan da u roku od tri mjeseca, od dana kad mu je dostavljeno rješenje o zapljeni, odnosno od dana kad mu je dostavljeno obavještenje o izjašnjavanju poslodavca ili o tome da se on nije izjasnio u određenom roku, podnese predlog za prenos potraživanja. Ukoliko izvršitelj u tom roku ne podnese takav predlog, izvršenje se obustavlja.

Zapljena i prenos novčanog potraživanja mogu se odrediti i sprovesti samo u iznosu koji je potreban za namirenje potraživanja izvršitelja, osim ako je u pitanju nedjeljivo potraživanje. Ukoliko više izvršnih dužnika traži izvršenje na istom potraživanju koje je djeljivo, zapljena i prenos određuju se u odgovarajućim iznosima, u korist svakog izvršitelja.

Zapljena se sprovodi dostavljanjem poslodavcu rješenja o izvršenju, kojim mu se zabranjuje da dužniku ispuni novčano potraživanje, a dužniku se zabranjuje da to potraživanje naplati ili da raspolaže njime i zalogom koji je dat za njegovo obezbjeđenje.

Zapljena se sprovodi danom dostavljanja rješenja o izvršenju poslodavcu. Izvršitelj, pljenidbom stiče založno pravo na dužnikovom potraživanju. Poslodavac nema pravo žalbe protiv rješenja o zapljeni.

Zapljenjeno potraživanje prenosi se na izvršitelja u skladu sa njegovim predlogom, *radi naplate ili umjesto isplate*. Izvršitelj je dužan da već u izvršnom predlogu zatraži da se potraživanje prenese ne njega, radi naplate ili umjesto isplate, ako Zakonom nije drugačije određeno. O vrsti prenosa sud odlučuje rješenjem o izvršenju. U rješenju o izvršenju ili u posebnom rješenju o prenosu, poziva se poslodavac da određeni iznos položi kod suda uplatom na određeni račun i da o tome obavijesti sud.

⁸ U skladu sa Zakonom o izvršenju, izvršitelj označava osobu koja je pokrenula postupak radi izvršenja nekog potraživanja i osobu u čiju je korist taj postupak pokrenut po službenoj dužnosti.

Rješenjem o izvršenju na novčanom potraživanju po računu, Agenciji se nalaže da banci izda nalog, da na račun izvršitelja prenese iznos za koji je određeno izvršenje sa svih dužnikovih računa koji se vode pod njegovim matičnim brojem. To rješenje ima efekat rješenja o izvršenju kojim su određeni zapljena novčanog potraživanja i prenos radi naplate.

1.2.1 Izvršenje kada pravo na izdržavanje ima više osoba

Ukoliko pravo na zakonsko izdržavanje, odnosno pravo na rentu za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja prema istom dužniku ima više osoba, a ukupni iznos njihovih potraživanja prelazi dio zarade koji može biti predmet izvršenja, izvršenje se određuje i sprovodi u korist svakoga od takvih izvršitelja srazmjerno visini njihovih potraživanja.

Ukoliko nakon započetog sprovođenja izvršenja na zaradi, odnosno drugom stalnom novčanom primanju bude podnesen novi predlog za izvršenje, sud će ranije doneseno rješenje o izvršenju izmijeniti po službenoj dužnosti i odrediti iznos koji će se ubuduće isplaćivati svakom izvršitelju pojedinačno. Takvo rješenje o izvršenju dostavlja se i ranijem izvršitelju koji protiv rješenja ima pravo žalbe.

1.2.2 Zapljena računa izvršnog dužnika

Nakon što primi rješenje o izvršenju, Agencija nalaže bankama, u kojima izvršni dužnik ima račune, da zaplijene iznos novčanih sredstava sa računa izvršnog dužnika do visine potraživanja koje je određeno rješenjem radi naplate. Dostavljanjem naloga banci, izvršni povjerilac stiče založno pravo, do iznosa zaplijenjenog potraživanja, na potraživanju izvršnog dužnika prema banci za isplatu novčanih sredstava na računu. Ukoliko po dostavljanju naloga Agencije na računu izvršnog dužnika nema novčanih sredstava u visini potrebnoj za naplatu potraživanja u cjelini, banka će prema nalogu Agencije zabraniti raspolaganje novčanim sredstvima na računima i oročenim novčanim sredstvima izvršnog dužnika do visine određene u nalogu Agencije, sve do novog naloga Agencije.

1.2.3 Sprovođenje izvršenja

U skladu sa Zakonom, banka obavlja prenos zaplijenjenih novčanih sredstava onda kada za to dobije nalog Agencije. Ukoliko se izvršenje sprovodi na osnovu pravosnažnog rješenja o izvršenju, Agencija nalaže banci da novčani iznos za koji je određeno izvršenje prenese na račun naveden u rješenju o izvršenju.

Nakon što primi rješenje o izvršenju, izvršni dužnik može predložiti odlaganje izvršenja. O predlogu za odlaganje izvršenja podnijetom u roku za žalbu protiv rješenja o izvršenju, sud odlučuje u roku od osam dana i, u slučaju da prihvati taj predlog, rješenje o odlaganju odmah dostavlja Agenciji u pisanoj formi, a po potrebi obavještava telefonom, elektronskom poštom ili na drugi odgovarajući način.

U slučaju da Agencija u roku od 30 dana od dana kad joj je dostavljeno nepravosnažno rješenje o izvršenju, ne primi rješenje o odlaganju izvršenja ili rješenje o ukidanju rješenja

o izvršenju ili o obustavi izvršenja, može naložiti prenos zaplijenjenog iznosa na račun naveden u rješenju o izvršenju. Agencija može naložiti prenos i prije isteka roka od 30 dana, ukoliko izvršni dužnik Agenciji da saglasnost u pisanoj formi, čime izričito dozvoljava prenos zaplijenjenih sredstava prije isteka roka.

Ukoliko je rješenjem o izvršenju naloženo plaćanje određenih iznosa u određenim razmacima, Agencija banci izdaje naloge za prenos u skladu sa nalogom iz rješenja o izvršenju. Redosljed naplate svih budućih rata računa se prema vremenu kada je Agencija primila rješenje o izvršenju, osim ako Agencija naknadnim nalogom za isplatu pojedinih potraživanja ne odredi drugačije. Mogući sporovi između stranaka, odnosno stranaka i Agencije, odnosno banke u vezi sa tim da li je Agencija, odnosno banka postupila prema rješenju o izvršenju, a naročito u vezi sa tim da li je izvršni povjerilac u potpunosti namiren, rješavaju se u okviru parničnog postupka.

Zakon o sprovođenju izvršenja na novčanim sredstvima predviđa da se izvršenje na novčanim sredstvima dužnika sprovodi na novčanim sredstvima na svim računima i oročenim novčanim sredstvima u svim bankama, na osnovu matičnog broja dužnika, bez njegove saglasnosti i bez obzira što u osnovi za plaćanje nije određeno izvršenje na novčanim sredstvima na svim računima i oročenim novčanim sredstvima. Izvršenje se ne sprovodi na novčanim sredstvima, odnosno računima izuzetima od izvršavanja. Ukoliko Zakonom nije drugačije predviđeno, na sprovođenje izvršenja primjenjuju se zakoni kojima se uređuje izvršni, poreski i carinski postupak.

Osnova za plaćanje⁹ izvršava se najprije na računima, a zatim na oročenim novčanim sredstvima. Agencija daje nalog bankama za izvršenje osnove za plaćanje onim redom kojim su računi navedeni u osnovi za plaćanje, na taj način da se osnova za plaćanje izvršava na svim računima u svakoj banci pojedinačno. Ukoliko u osnovi za plaćanje nijesu navedeni računi na kojima se sprovodi izvršenje, izvršenje se sprovodi redom, počevši od banke koja vodi najranije otvoreni račun, prema podacima iz Jedinственog registra računa. Ukoliko osnova za plaćanje nije izvršena na računima, a dužnik ima oročena novčana sredstva, osnova za plaćanje izvršava se na oročenim novčanim sredstvima.

1.2.4 Postupak izvršenja osnove za plaćanje

Agencija daje nalog banci da izvrši nalog u visini potrebnoj za izvršenje osnove za plaćanje, nakon čega banka obavještava Agenciju o izvršenom nalogu. Međutim, pod raspoloživim novčanim sredstvima po računima ne smatra se odobreno prekoračenje na računu dužnika na osnovu kredita banke. Ukoliko nalog nije izvršen u potpunosti, banka će prema nalogu Agencije zabraniti raspolaganje novčanim sredstvima po računima i oročenim novčanim sredstvima do visine određene u nalogu, sve do novog naloga Agencije. Ovaj postupak Agencija ponavlja u svakoj banci pojedinačno.

⁹ U skladu sa Zakonom o sprovođenju izvršenja na novčanim sredstvima, *osnova za plaćanje* je izvršna odluka i poravnjanje domaćeg suda ili upravnog tijela koji glase na ispunjenje određene novčane obaveze i koje imaju potvrdu izvršnosti, obračun poslodavca o neispлатi dospelog iznosa zarade, naknade zarade ili otpremnine, rješenje o izvršenju, rješenje o obezbjeđenju, mjenica, nalog Ministarstva finansija za naplatu po aktiviranoj državnoj garanciji, nalog za zapljenu u postupku prisilnog izvršenja pravosnažno izrečene novčane kazne u krivičnom i prekršajnom postupku i svaka druga odluka nadležnog tijela kojom se u potpunosti ili djelimično prihvata predlog za sprovođenje izvršenja.

Ukoliko osnova za plaćanje nije u potpunosti izvršena nakon sprovedenog postupka, Agencija daje nalog bankama da blokiraju sve dužnikove račune i zabrane raspolaganje oročenim novčanim sredstvima. U tom slučaju, Agencija u Jedinstveni registar računa stavlja oznaku blokade dužnikovih računa i oznaku zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima. Nakon blokade dužnikovih računa i zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima, banke su dužne da najmanje jednom u toku dana dostavljaju Agenciji podatke o prilivu novčanih sredstava, sve do naloga Agencije za deblokadu računa i slobodno raspolaganje sredstvima. Priliv novčanih sredstava koristi se isključivo za izvršenje naloga zbog kojeg je dužnikov račun blokiran, sve do izvršenja osnove za plaćanje.

Nakon izvršenja osnove za plaćanje, Agencija u Jedinstvenom registru računa briše oznaku blokade računa i oznaku zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima. Ukoliko potraživanje iz osnove za plaćanje nije u potpunosti namireno, Agencija će na zahtjev izvršitelja i/ili nadležnog tijela izdati potvrdu o nemogućnosti namirenja, u roku od osam dana od dana prijema takvog zahtjeva.

Ministar finansija detaljnije propisuje način i postupak izvršenja osnove za plaćanje, način i rokove razmjene naloga i podataka između Agencije i banke, način pružanja podataka iz evidencije te tehničke uslove koje su Agencija i banke dužne da obezbijede za međusobnu razmjenu podataka.

1.2.5 Postupak izvršenja osnove za plaćanje na oročenim novčanim sredstvima

Ukoliko osnova za plaćanje nije u potpunosti izvršena na novčanim sredstvima po svim dužnikovim računima, oročena novčana sredstva, uključujući i kamate, koriste se za izvršenje osnove za plaćanje po isteku ugovora o oročenju i smatraju se prilivom novčanih sredstava. Banka i dužnik ne smiju produžiti niti mijenjati ugovor o oročenju za vrijeme zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima. Dospjele kamate koje se prema ugovoru o oročenju isplaćuju za vrijeme zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima, koriste se za izvršenje osnove za plaćanje i smatraju se prilivom novčanih sredstava. Radi izvršenja osnove za plaćanje, dužnik može, za vrijeme zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima, da raskine ugovor o oročenju. Izvršenje osnove za plaćanje na oročenim novčanim sredstvima detaljnije propisuje ministar finansija.

1.3 Izuzimanje od izvršenja na osnovu potraživanja izvršnog dužnika

Zakon o izvršenju Republike Hrvatske propisuje da se od izvršenja izuzima sljedeće:

- primanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja;
- primanja po osnovu naknade zbog tjelesnog oštećenja prema propisima o invalidskom osiguranju;
- primanja po osnovu socijalne pomoći;
- primanja po osnovu privremene nezaposlenosti;

- primanja po osnovu dječjeg dodatka, osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno;
- primanja po osnovu stipendije i pomoći učenicima i studentima;
- naknada za rad osuđenih, osim za potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja te za potražnju naknade štete prouzrokovane krivičnim djelom osuđenog;
- primanja po osnovu odlikovanja i priznanja;
- porodiljske i roditeljske novčane naknade, osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno;
- utvrđeni iznosi za izdržavanje djeteta uplaćeni na poseban račun kod banke;
- naknada troškova za službeno putovanje i naknada troškova prevoza na posao i sa posla do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primanjima po osnovu nesamostalnog rada;
- poklon za djecu do 15. godine života i naknade za novorođenče do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primanjima po osnovu nesamostalnog rada;
- naknada za saniranje posljedica štete od katastrofa i elementarnih nepogoda;
- pomoć zbog invalidnosti radnika i neprekidnog bolovanja radnika dužeg od 90 dana, pomoć za slučaj smrti radnika i smrti člana uže porodice radnika, do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primanjima po osnovu nesamostalnog rada;
- ostala primanja izuzeta od izvršenja po posebnim propisima.

1. 4 Ograničenje izvršenja na osnovu potraživanja izvršnog dužnika

Zakonom o izvršenju predviđeno je da, ukoliko se izvršenje sprovodi na zaradi dužnika, primjenjuje se ograničenje u visini od dvije trećine prosječne neto zarade¹⁰ u Republici Hrvatskoj. Ukoliko se izvršenje sprovodi radi naplate potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja, predviđeno je ograničenje u visini od jedne polovine prosječne neto zarade u Republici Hrvatskoj, osim u slučaju izvršenja radi prisilne naplate novčanih sredstava za izdržavanje djeteta - u tom slučaju predviđeno je ograničenje u visini od jedne četvrtine prosječne mjesečne isplaćene neto zarade po zaposlenom u pravnim licima Republike Hrvatske za proteklu godinu.

Ukoliko je zarada manja od prosječne neto zarade u Republici Hrvatskoj, od izvršenja se izuzima iznos u visini od dvije trećine zarade dužnika, a ukoliko se izvršenje sprovodi radi naplate potražnje po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davoca izdržavanja, iznos u visini od jedne polovine neto zarade dužnika.

¹⁰ Prosječna neto zarada je prosječan iznos mjesečne neto zarade isplaćene po jednom zaposlenom u pravnim licima u Republici Hrvatskoj, za period od januara do avgusta tekuće godine, koju je dužan da utvrdi Državni zavod za statistiku i objavi je u „Narodnim novinama”, najkasnije do 31. decembra te godine. Tako utvrđeni iznos primjenjuje se u narednoj godini.

Ove odredbe primjenjuju se i kada se izvršenje sprovodi na primanjima dužnika koja nijesu zarada, penzija niti primanja od obavljanja samostalne djelatnosti, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva, imovine i imovinskih prava, kapitala, kao ni primanja od osiguranja (drugi dohodak prema posebnim propisima) i imaju karakter jedinih stalnih novčanih primanja, ukoliko dužnik javnom ispravom dokaže da je to primanje jedino stalno novčano primanje. Osim toga, izvršenje se primjenjuje i na naknadi umjesto zarade, naknadi za skraćeno radno vrijeme, naknadi zbog umanjenja zarade, penziji, zaradi vojnih lica te na primanjima lica u rezervnom sastavu za vrijeme vršenja vojne službe i na drugom stalnom novčanom primanju civilnih i vojnih lica.

Izvršenje na primanju invalida po osnovu novčane naknade za tjelesno oštećenje i dodatak za tuđu pomoć i njegu može se sprovesti samo radi naplate potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale zbog narušavanja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno izdržavanje zbog smrti davaoca izdržavanja, i to do iznosa od jedne polovine tog primanja.

Izvršenje na primanju po osnovu ugovora o doživotnom izdržavanju i doživotnoj renti te na primanju po osnovu ugovora o osiguranju života može se sprovesti samo na dijelu koji prelazi iznos osnovice na temelju koje se utvrđuje iznos pomoći za izdržavanje.

2. SRBIJA

Postupak ostvarivanja potraživanja (postupak izvršenja) i postupak obezbjeđenja potraživanja (postupak obezbjeđenja), na osnovu domaće ili strane izvršne ili vjerodostojne isprave u Srbiji regulisan je Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju.¹¹ Osim toga, Zakon predviđa način pokretanja i sprovođenja postupka izvršenja i obezbjeđenja, uključujući, između ostalog, način sprovođenja izvršenja na zaradi i drugim stalnim novčanim primanjima, izuzimanje od izvršenja na osnovu novčanog potraživanja izvršnog dužnika, ograničenje izvršenja na osnovu novčanog potraživanja izvršnog dužnika, uslove obavljanja djelatnosti izvršitelja i slično. U Srbiji se intenzivno radi na pripremi izmjena Zakona o izvršenju i obezbjeđenju, koje će, prema očekivanjima, biti usvojene polovinom 2015. godine.¹²

Pod prinudnom naplatom podrazumijeva se obaveza i ovlašćenje Narodne banke Srbije da sa svih računa klijenata kod banaka dužnika na kojima klijent ima sredstva, bez njegove saglasnosti, izvrši plaćanje obaveza po izvršnim rješenjima (poreskih, carinskih i drugih organa) i nalogima (po osnovu hartija od vrijednosti i mjenica i ovlašćenja) po propisanom redoslijedu prioriteta. Organizacija za prinudnu naplatu je poseban organizacioni dio Narodne banke Srbije, koji postupajući po nalogu suda ili izvršitelja vrši prenos novčanih sredstava sa računa izvršnog dužnika. Dužnici nad kojima se vrši prinudna naplata su:

¹¹ Zakon o izvršenju i obezbjeđenju (Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 99/2011 - dr. zakon i 109/2013 – odluka US, 55/2014 i 139/2014) http://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_izvršenju_i_obezbjeđenju.html (pristupljeno 13.3.2015)

¹² Unapređenje sistema izvršenja u Srbiji, Vlada Republike Srbije, 26. januar 2015. godine <http://www.srbija.gov.rs/vesti/vest.php?id=229604> (pristupljeno 13.3.2015)

pravna lica koja imaju račune kod banaka, fizička lica koja obavljaju djelatnost i imaju račune kod banaka i banke koje imaju račune kod Narodne banke Srbije.¹³

Postupak izvršenja i postupak obezbjeđenja pokreću se na predlog izvršnog povjerioca ili po službenoj dužnosti, ukoliko je to predviđeno zakonom. Izvršenje i obezbjeđenje određuje sud, a sprovodi ga sud¹⁴ ili izvršitelj. Izvršitelj sprovodi izvršenje na osnovu rješenja o izvršenju koje donosi osnovni sud sa područja višeg suda, odnosno privredni sud, za koje je izvršitelj imenovan. Izvršitelj i sud ne mogu istovremeno sprovesti izvršenje na osnovu istog rješenja o izvršenju.

2.1 Opšta pravila u vezi sa izvršenjem

Zakonom je predviđeno da se izvršenje određuje na osnovu izvršne ili vjerodostojne isprave.

Pod *izvršnom ispravom* podrazumijeva se pravnosnažna odluka suda i sudsko poravnanje, kao i drugi akti stranaka koji su zakonom izjednačeni sa sudskim poravnanjem; pravnosnažna, odnosno konačna odluka donijeta u upravnom i prekršajnom postupku i poravnanje u upravnom postupku, ukoliko glase na ispunjenje novčane obaveze i ako posebnim zakonom nije drugačije određeno; izvod iz registra založnih prava na pokretnim stvarima i pravima i izvod iz registra finansijskog lizinga koji sadrži podatke o ugovoru o finansijskom lizingu i predmetu finansijskog lizinga; ugovor o hipoteci, odnosno založna izjava, sačinjena saglasno propisima kojima se uređuje hipoteka; usvojen plan reorganizacije u stečajnom postupku, čije je usvajanje potvrđeno odlukom suda; izvršna odluka koja je potvrđena kao Evropska izvršna isprava i druga isprava koja je zakonom određena kao izvršna isprava.

Izvršenje radi ostvarivanja novčanog potraživanja određuje se i na osnovu vjerodostojne isprave.

Vjerodostojnom ispravom smatra se: mjenica i ček domaćeg ili stranog lica, sa protestom ako je to potrebno za zasnivanje potraživanja; obveznica i druga hartija od vrijednosti izdata u seriji, koja imaocu daje pravo na isplatu nominalne vrijednosti; faktura (račun) domaćeg ili stranog lica, sa otpremnicom ili drugim pismenim dokazom da je izvršni dužnik obaviješten o nastaloj obavezi; izvod iz poslovnih knjiga za izvršene komunalne i slične usluge; javna isprava koja konstituiše izvršivu novčanu obavezu; bankarska garancija; akreditiv; ovjerena izjava izvršnog dužnika kojom ovlašćuje banku da sa njegovog računa izvrši prenos novčanih sredstava na račun izvršnog povjerioca; obračun kamate sa dokazima o osnovu dospelosti i visini potraživanja; privremena ili okončana situacija u vezi sa izvršenim građevinskim radovima; obračun o nagradi i naknadi advokata.

¹³ Internet stranice Narodne banke Srbije <http://www.nbs.rs/internet/cirilica/67/index.html> (pristupljeno 12.3.2015)

¹⁴Za odlučivanje u postupku izvršenja i obezbjeđenja stvarno je nadležan osnovni i privredni sud, u skladu sa zakonom koji određuje nadležnost sudova, izuzev za odlučivanje po vanrednim pravnim lijekovima, u kom slučaju se nadležnost suda određuje u skladu sa zakonom. Sud je isključivo nadležan za sprovođenje izvršenja odluka u vezi sa porodičnim odnosima i za izvršenje radi vraćanja zaposlenog na rad.

Vjerodostojna isprava podobna je za izvršenje ako su u njoj naznačeni izvršni povjerilac i izvršni dužnik, predmet, vrsta, obim i vrijeme ispunjenja obaveze. Kad se iz vjerodostojne isprave ne vidi dospelost potraživanja, izvršenje se određuje ako je izvršni povjerilac podnio pismeni dokaz da je izvršnog dužnika pozvao da ispuni dospjelu obavezu u naknadno ostavljenom roku.

2.1.1 Sredstva i predmeti izvršenja

U Srbiji, sredstva izvršenja¹⁵ radi ostvarenja novčanog potraživanja su: prodaja pokretnih stvari, prodaja nepokretnosti, prenos novčanog potraživanja, prenos potraživanja za predaju pokretnih stvari ili nepokretnosti, unovčenje drugih imovinskih prava, prenos sredstava koja se vode na računu kod banke, prodaja akcija i prodaja udjela u privrednim subjektima. Osim toga, Zakon u Srbiji predviđa i sredstva izvršenja radi ostvarivanja nenovčanog potraživanja.

Sud određuje izvršenje, odnosno obezbjeđenje onim sredstvom i na onim predmetima koji su navedeni u predlogu za izvršenje, odnosno u predlogu za obezbjeđenje, kad se izvršenje određuje na predlog izvršnog povjerioca. Izvršitelj sprovodi izvršenje na onim sredstvima i predmetima izvršenja koji su navedeni u rješenju o izvršenju, a kad sredstvo i predmet izvršenja nijesu navedeni, izvršitelj sprovodi izvršenje, na osnovu sopstvenog zaključka, na sredstvima i predmetima izvršenja kojim se najpovoljnije ostvaruje namirenje izvršnog povjerioca.

2.1.2. Odluke

Odluke u izvršnom postupku donose se u obliku rješenja ili zaključka. Rješenjem o izvršenju dozvoljava se izvršenje na imovini izvršnog dužnika, a zaključkom suda određuje se sprovođenje pojedinih radnji i upravlja postupkom.

U pogledu sadržine rješenja, Zakon predviđa da u rješenju o izvršenju moraju biti navedeni: sud, izvršni povjerilac, izvršni dužnik, izvršna, odnosno vjerodostojna isprava, potraživanje izvršnog povjerioca, pouka o pravnom lijeku, kao i drugi podaci potrebni za sprovođenje izvršenja. U rješenju o izvršenju navode se sredstvo i predmet izvršenja, ako su označeni u predlogu za izvršenje. Rješenje o izvršenju na osnovu vjerodostojne isprave stvara obavezu za izvršnog dužnika da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja, namiri potraživanje zajedno sa odmjerenim troškovima, pri čemu se određuje izvršenje radi ostvarivanja tih potraživanja.

Rješenje kojim se predlog za izvršenje potpuno ili djelimično odbija mora biti obrazloženo.

Rješenje kojim se usvaja predlog dostavlja se izvršnom povjeriocu i izvršnom dužniku, a rješenje kojim se odbija predlog dostavlja se samo izvršnom povjeriocu. Osim toga, rješenje o izvršenju na novčanom potraživanju dostavlja se i izvršnom dužniku izvršnog

¹⁵ Sredstva izvršenja su izvršne radnje kojima se u skladu sa zakonom potraživanje prinudno ostvaruje.

dužnika, a rješenje o izvršenju nad sredstvima na računu izvršnog dužnika dostavlja se i organizaciji za prinudnu naplatu¹⁶.

Ukoliko se rješenje o izvršenju pobija samo u dijelu kojim je određeno izvršenje, dalji postupak nastavlja se kao postupak po prigovoru protiv rješenja o izvršenju donijetog na osnovu izvršne isprave. Ukoliko se rješenje o izvršenju pobija u cjelini ili samo u dijelu kojim je izvršni dužnik obavezan da namiri potraživanje, o prigovoru odlučuje sudija koji je donio rješenje o izvršenju. Prigovor odlaže izvršenje rješenja, osim kada je rješenje donijeto na osnovu mjenice.

2.2 Izvršenje radi naplate novčanog potraživanja

U pogledu izvršenja radi naplate novčanog potraživanja, Zakon predviđa niz načina izvršenja¹⁷ uključujući izvršenje na zaradi i drugim stalnim novčanim primanjima koje se sprovodi na osnovu rješenja, odnosno zaključka i izvršenje na potraživanju izvršnog dužnika koje se sprovodi zapljenom potraživanja i prenosom.

2.2.1 Izvršenje na zaradi i drugim stalnim novčanim primanjima

Rješenjem, odnosno zaključkom o pljenidbi zarade, određuje se pljenidba na određenom dijelu zarade i nalaže se državnom organu, pravnom licu ili drugom poslodavcu koji izvršnom dužniku isplaćuje zaradu, da novčani iznos, za koji je određeno izvršenje, isplati odnosno isplaćuje izvršnom povjeriocu.

Kada izvršitelj sprovodi izvršenje, poslodavac uplaćuje iznos koji je određen za izvršenje na račun izvršitelja. Izvršitelj je dužan da u roku od jednog dana od dana uplate na račun prenese iznos određen za izvršenje na račun izvršnog povjerioca.

Zarada uključuje sva primanja zaposlenog po osnovu rada, bez poreza i doprinosa koji se plaćaju iz zarade. Osim toga, rješenje, odnosno zaključak o pljenidbi zarade odnosi se i na povećanje zarade koje nastane nakon dostavljanja rješenja.

Ukoliko se izvršenje na zaradi sprovodi radi namirenja prava na zakonsko izdržavanje, odnosno prava na rentu za izgubljeno izdržavanje usljed smrti davaoca izdržavanja, koje prema istom izvršnom dužniku ima više lica, a ukupni iznos njihovih potraživanja prelazi dio zarade koji može biti predmet izvršenja, izvršenje se određuje i sprovodi u korist svakog od takvih izvršnih povjerilaca srazmjerno visini njihovih potraživanja. Ukoliko posle započetog sprovođenja izvršenja na zaradi, odnosno drugom stalnom novčanom primanju, bude podnesen novi predlog za izvršenje za potraživanja, sud, odnosno izvršitelj ranije donijeto rješenje, odnosno zaključak mijenja i određuje iznos koji će se ubuduće isplaćivati pojedinim povjeriocima. U ovom slučaju, rješenje, odnosno zaključak dostavlja se i ranijem izvršnom povjeriocu koji protiv tog rješenja može izjaviti prigovor.

¹⁶ Organizacija za prinudnu naplatu je poseban organizacioni dio Narodne banke Srbije.

¹⁷ Izvršenje na pokretnim stvarima, izvršenje na nepokretnostima, izvršenje na potraživanju izvršnog dužnika, izvršenje na zaradi i drugim stalnim novčanim primanjima, izvršenje na štednom ulogu i tekućem računu, izvršenje na hartijama od vrijednosti i na udjelima u privrednom društvu.

Potraživanje za koje nije propisano bezgotovinsko plaćanje izvršni povjerilac, odnosno izvršitelj, mogu da naplaćuju neposredno na blagajni na kojoj se izvršnom dužniku isplaćuje zarada. Izvršni povjerilac ima pravo da zahtijeva da mu se obustavljeni iznos isplaćuje preko pošte, na adresu koju naznači, a po odbitku poštanskih troškova.

U slučaju kada izvršnom dužniku prestane radni odnos, rješenje, odnosno zaključak o pljenidbi zarade ima dejstvo i prema drugom poslodavcu kod koga je izvršni dužnik posle toga zasnovao radni odnos i to od dana kada je tom poslodavcu dostavljeno rješenje, odnosno zaključak. Poslodavac kod koga izvršni dužnik nije više u radnom odnosu dužan je da bez odlaganja obavijesti sud, odnosno izvršitelja o prestanku radnog odnosa. Sud, odnosno izvršitelj može pozvati dužnika da se izjasni kod kojeg poslodavca je zaposlen pod prijetnjom novčane kazne.¹⁸

Osim toga, Zakon predviđa da izvršni povjerilac može da predloži da sud u izvršnom postupku rješenjem obaveže poslodavca da mu izmiri sve obroke koje je propustio da obustavi i isplati prema rješenju, odnosno zaključku o pljenidbi zarade. Izvršni povjerilac može podnijeti predlog do okončanja izvršnog postupka. Rješenje kojim se usvaja predlog izvršnog povjerioca ima dejstvo rješenja o pljenidbi zarade.

Zabrana stavljena na zaradu izvršnog dužnika po njegovom pristanku (administrativna zabrana), ima pravno dejstvo izvršenja na zaradi, ako je stavljena prije donošenja rješenja, odnosno zaključka o izvršenju. Izuzetno od toga, administrativna zabrana nema uticaja na sprovođenje izvršenja na zaradi radi namirenja potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale po osnovu oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usljed smrti davaoca izdržavanja.

Pravila koja se odnose na izvršenje na zaradi primjenjuju se i na izvršenja na primanjima po osnovu socijalnog osiguranja.

2.3 Izuzimanje od izvršenja na osnovu potraživanja izvršnog dužnika

Izvršenje na potraživanju sprovodi se zapljenom potraživanja i prenosom potraživanja radi naplate, odnosno prenosom umjesto isplate. Predlogom za izvršenje može se zahtijevati da se odredi samo pljenidba potraživanja ali u tom slučaju, izvršni povjerilac je dužan da, u roku od 30 dana od dana kad mu je dostavljeno rješenje o zapljeni, odnosno od dana kad mu je dostavljeno obavještenje o izjašnjenju dužnika izvršnog dužnika, podnese predlog za namirenje ili za prenos potraživanja. Ukoliko izvršni povjerilac ne podnese predlog u određenom roku, izvršenje se obustavlja.

Rješenjem, odnosno zaključkom o zapljeni dužnikovog potraživanja sud, odnosno izvršitelj zabranjuje dužniku izvršnog dužnika da potraživanje izmiri izvršnom dužniku, a izvršnom dužniku da potraživanje naplati ili njime raspolaže u korist trećih lica ili svoga dužnika (pljenidba potraživanja). Što se tiče prenosa potraživanja, na predlog izvršnog povjerioca sud, odnosno izvršitelj donosi zaključak o prenosu potraživanja na izvršnog povjerioca. Ukoliko je izvršni povjerilac predložio da se dužnik izvršnog dužnika izjasni o potraživanju na kome se predlaže izvršenje sud, odnosno izvršitelj će donijeti zaključak o

¹⁸ Novčana kazna predviđena je članom 51 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju.

predlogu za prenos po isteku pet radnih dana od dana kad je izvršnom povjeriocu dostavljeno obavještenje o izjašnjenju dužnika izvršnog dužnika.¹⁹

Zakon o izvršenju i obezbjeđenju predviđa da se od izvršenja izuzima sljedeće:

- primanje po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale usljed oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usljed smrti davaoca izdržavanja;
- primanje po osnovu naknade zbog tjelesnog oštećenja po propisima o invalidskom osiguranju;
- primanje po osnovu socijalne pomoći;
- primanje po osnovu privremene nezaposlenosti;
- primanje po osnovu dodatka na djecu;
- primanje po osnovu stipendije i pomoći učenicima i studentima;
- druga potraživanja čiji je prenos zabranjen zakonom.

2.4 Ograničenje izvršenja na osnovu potraživanja izvršnog dužnika

Što se tiče sprovođenja izvršenja u određenom procentu, odnosno ograničenja izvršenja, Zakon o izvršenju i obezbjeđenju u Srbiji predviđa da se izvršenje na zaradi i penziji, kao i na naknadi zarade može sprovesti do iznosa od dvije trećine zarade, penzije ili naknade zarade. Ukoliko se izvršenje sprovodi na minimalnoj zaradi, predmet izvršenja može biti samo do jedne polovine zarade. Ograničenje do iznosa od dvije trećine primjenjuje se, takođe, na platu oficira, podoficira, vojnika po ugovoru, vojnih službenika, kao i na primanja lica u rezervnom sastavu za vrijeme obavljanja vojne službe.

Izvršenje na primanju ratnih i mirnodopskih vojnih invalida po osnovu invalidnine, ortopedskog dodatka i invalidskog dodatka može se sprovesti samo za potraživanja po osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete nastale usljed oštećenja zdravlja ili umanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i zbog izgubljenog izdržavanja usljed smrti davaoca izdržavanja, i to do iznosa od jedne polovine tog primanja.

Izvršenje na primanju po osnovu naknade štete u vidu novčane rente koja se dosuđuje na osnovu pravila obligacionog prava, ugovora o doživotnom izdržavanju, kao i na primanju po osnovu ugovora o osiguranju života, može se sprovesti samo na dijelu koji prelazi iznos najviše stalne socijalne pomoći koja se isplaćuje na području na kome izvršni dužnik ima prebivalište.

¹⁹ Postupak izvršenja na novčanom potraživanju izvršnog dužnika regulisan je članovima od 146 do 173 Zakona o izvršenju i obezbjeđenju.

IZVORI INFORMACIJA

Internet stranice hrvatske Finansijske agencije (Fina)

<http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=896>

Internet stranice Centralne banke Crne Gore

http://www.cbmn.org/index.php?mn1=platni_promet&mn2=prinudna_naplata

Internet stranice Narodne banke Srbije

<http://www.nbs.rs/internet/cirilica/67/index.html>

Ovršni zakon (NN 112/12, 25/13, 93/14) <http://www.zakon.hr/z/74/Ovr%C5%A1ni-zakon>

Unapređenje sistema izvršenja u Srbiji, Vlada Republike Srbije, 26. januar 2015. godine

<http://www.srbija.gov.rs/vesti/vest.php?id=229604>

Zakon o izvršenju i obezbeđenju (Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 99/2011 - dr. zakon i 109/2013 – odluka US, 55/2014 i 139/2014)

http://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_izvršenju_i_obežbedjenju.html

Zakon o izvršenju i obezbjeđenju (Sl. list Crne Gore, br. 36/11, 28/14)

Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/10, 112/12)

<http://www.zakon.hr/z/346/Zakon-o-provedbi-ovrhe-na-nov%C4%8Danim-sredstvima>